

Červená nad Vltavou/Tachov

Integrace volyňských Čechů je bezproblémová

Rodina Hnojilková

Občanská válka na Ukrajině přiměla stovku volyňských Čechů k návratu do své původní vlasti. Za obrovského zájmu médií přiletělo v polovině března několik rodin do České republiky a jsou rozhodnutí tu začít nový život. Část z nich se chce usídlit na Tachovsku, kde mají kořeny.

Martina Němcová

Válka, neustálý boj o život, nedostatek základních potravin, nejistota. To jsou hlavní důvody, proč se stovka volyňských Čechů rozhodla odejít ze svého dosavadního domova – Ukrajiny. „Utíkali jsme. Doma jsme zažívali každodenní střelbu nebo výbuchy pum a ukrývali jsme se po sklepích,“ říká Inna Hnojilková, která se musela sama postarat o tři děti, dvě z nich jsou dvojčata, kterým bylo po vypuknutí krize jen pár měsíců. Na východní Ukrajině se podle ní nedá žít, nedá se tu nic koupit, což byl problém o to větší, když se starala o dvě miminka. Její muž Vadim byl policejním důstojníkem, který musel být kvůli válce každý den ve službě. Uklízení mrtvol v ulicích patřilo k jeho běžným denním činnostem. Riziko, že může kdykoliv sám přijít o život, přimělo rodinu k rozhodnutí odejít. Na Ukrajině už zůstat nechtěli. „Neutečete tomu, teroristické útoky jsou po celé zemi,“ říká Vadim, kterému navíc hrozilo, že podle nového zákona bude muset narukovat do armády. „Nechci bojovat, je to nesmyslný konflikt,“ dodává Vadim, který má české kořeny.

Rodina tak mohla využít programu České republiky na přesídlení příslušníků českých menšin v zahraničí. Odchodu prý nelitují. „Nikdo tam nezůstal. Kdo mohl, odešel, zůstali jen ti, kteří neměli kam jít,“ vysvětluje a jedním dechem dodávají, že vrátit už se nechtějí. Rozhodnutí odstěhovat se z Ukrajiny je definitivní, i kdyby konflikt skončil. V současné době bydlí v Červené nad Vltavou, kde jim česká vláda poskytla dočasné přístřeší. Na Ukrajině měli Hnojilkovi velký byt

4+1 a dobrou práci, Vadim byl policista a Inna pracovala jako účetní. V Česku jsou ale ochotni přijmout jakoukoliv práci. „Začnu třeba zametáním ulic,“ říká odhodlaně Vadim, kterému jsou práva, vystudovaná na Ukrajině, v České republice v podstatě k ničemu. V Česku se oba cítí dobře, příroda jim připomíná Žitomirskou oblast, kde bydleli. České realie se ještě budou muset doučit, ale znají třeba Karla Gotta, Švejka nebo film Tři oříšky pro Popelku. S Čechy od svého příjezdu moc do kontaktu nepřišli, ale zatím si přijetí pochvalují. Nadšený je hlavně jejich jedenáctiletý syn, který chodí do školy v Milevsku a z celé rodiny mluví nejlépe česky.

Na rozdíl od svých krajanů z jiných ukrajinských oblastí měli Hnojilkovi rozhodování, kam odejít, jednodušší. Jejich předci totiž opustili v průběhu 19. století Čechy (tehdy ještě součást Rakouska-Uherska) a odešli právě do Volyně. Dnešní volyňští Češi se tak stali reemigranty. Po více než dvou stoletích se vrátili zpět do vlasti. Jejich integrace je snazší hned z několika důvodů. Nám blízká kultura založená na římskokatolické či pravoslavné víře je v naší společnosti přijímána bez problémů. Většina české společnosti vnímá volyňské Čechy jako krajanů. V podstatě se od nás nijak zásadně neliší. Žijí stejným „obyčejným“ životem

Na začátku dubna navštívili krajanů v Červené nad Vltavou i premiér Bohuslav Sobotka a ministr vnitra Milan Chovanec

FOTO: WWW.MVCR.CZ/3X

jako my, vyznávají tradiční způsob rodinného života, každý den chodí do práce, slaví Vánoce i Velikonoce, tak jako my. Jejich příjezd do republiky se obešel bez protestů, které v současné době provázejí hlavně přijímání uprchlíků a takzvaných ekonomických imigrantů z Blízkého východu a Afriky, s jejichž způsobem života se česká společnost jen těžko dokáže ztotožnit. Jednoduše řečeno, v naší konzervativní společnosti se lépe dokáží integrovat lidé podobné kultury, a tou ta ukrajinská bezesporu je.

Zhruba 90 volyňských Čechů strávilo několik prvních týdnů po příletu v areálu hotelu Vltava v Červené nad Vltavou, kde mají kompletní zázemí. Kromě dočasného ubytování jim stát ve spolupráci s Arcidiecézní charitou Praha pomáhá například s hledáním práce a vlastního bydlení. K dispozici mají i mnoho kurzů, které jim pomohou nejen při zdokonalování češtiny a s případnými rekvalifikacemi. Ty budou u většiny potřeba, protože i když je spousta nově příchozích krajanů vysokoškolsky vzdělaných, mají problém s uznáním diplomu. Charita sice pomáhá s jejich nostrifikací, ale české školy často vyžadují další zkoušky. Naproti tomu zdravotní sestry z Ukrajiny nemají vysokou školu, jsou tudíž podle českých zákonů nedostatečně kvalifikované. Také Inna Hnojilková bude mít ze začátku velkou práci znovu se rekvalifikovat jako účetní na český daňový systém. Jakmile si ale dospělí najdou práci, získá každý z nich startovací příspěvek od státu ve výši padesát tisíc korun.

Velká část z nově příchozích krajanů se v současné době soustředí hlav-

ně na hledání bydlení. Několik desítek osob se rozhodlo odejít na Tachovsko, kde mají rodiny historicky své kořeny. Právě sem se vraceli volyňští Češi po druhé světové válce po vysídlení Němců. Ve vesnicích Studánka, Benešovice, Svobodka či Staré Sedlo tak stále žijí původní volyňští Češi. Ti nově příchozím velmi usnadnili vstup do nového života v Česku. Příchod čtyř desítek reemigrantů se tak obešel bez problémů. „V našem okrese nemáme nejmenší problém s ukrajinskými krajan, a to jich tu trvale žije téměř čtyři sta,“ říká starosta Tachova a zároveň náměstek hejtmana Plzeňského kraje pro školství a kulturu Jiří Struček. Sám je přesvědčen o tom, že volyňští Češi směřují na Tachovsko právě kvůli tomu, aby mohli být se svými příbuznými a známými. „Láká je určitě také široká nabídka práce,“ dodává. Ačkoliv Tachovsko patřilo dlouhodobě k regionům s vysokou nezaměstnaností, díky vybudování nové průmyslové zóny se situace rázem otočila. „Teď se u nás nezaměstnanost drží pod pěti procentní hranicí a výrobní společnosti stále hledají další pracovníky. Pro nově příchozí volyňské Čechy tedy nebude problém sehnat si tu práci,“ říká starosta Tachova.

Okres Tachov, kde žije 51 tisíc obyvatel má s integrací cizinců bohaté zkušenosti. Ze tří tisíc cizinců tu žije kromě Ukrajinců i mnoho Vietnamců, Slováků, Němců a Rumunů. Pestrou směsicí doplňuje například také syrská rodina, která do Tachova přišla v 90. letech ve zdejší mlékárně. Dnes rodina se čtyřmi dětmi úspěšně podniká ve stánku s občerstvením. „Rádi by si teď od města pronajali i obchod, kde by mohli nabídku občerstvení

Historie volyňských Čechů

1880 – V letech 1868 až 1880 odešlo z Rakouska-Uherska do Ruska 16 tisíc Čechů. Důvodem jejich odchodu byly těžké životní podmínky v českých zemích a zvěsti o prosperitě v ruské říši. Převážná část Čechů se usadila ve volyňských újezdech Rovno, Dubno, Luck, Žitomír, Ostroh a další.

1914 – Během první světové války volyňští Češi bojovali v ruské armádě jako příslušníci tak zvané České družiny.

1921 – Po sovětsko-polské válce byla Volyně rozdělena a Čechům tu začaly těžké časy. Západní část Volyně připadla Polsku, východní část zůstala Ukrajině, tedy Sovětskému svazu. Zatímco na polské straně se Čechům relativně dařilo, obyvatelstvo vesnic na Ukrajině se stalo obětí násilnické národnostní politiky sovětské vlády. Mnoho Čechů bylo odsouzeno k trestu smrti nebo skončilo v gulazích. Roku 1938 tu byl vydán úplný zákaz vyučování českého jazyka.

1945 – Po druhé světové válce začala první velká reemigrace volyňských Čechů zpět do Československa. Vrátilo se zhruba 40 tisíc lidí. Většina z nich byla usídlena na území, které byli nuceni opustit sudetští Němci.

1993 – Během druhé reemigrace se vrátilo na pozvání České republiky kolem dvou tisíc volyňských Čechů.

2015 – O přesídlení do České republiky požádalo kvůli občanské válce na Ukrajině zhruba 200 volyňských Čechů. V rámci programu přesídlení krajanů získalo zatím povolení k trvalému pobytu 135 občanů, 85 z nich přicestovalo 15. března. Vláda vyčlenila na přesídlení krajanů 66 milionů korun.

rozšířit. Město s tím pochopitelně žádný problém nemá, jde o plně integrovanou rodinu, se kterou nikdy nebyl žádný konflikt. Dokázali se začlenit,“ říká starosta Tachova Jiří Struček. Městský úřad se snaží cizincům pomáhat například také přidělením bytu. Starosta si nevzpomíná na žádný případ, ve kterém by se řešily nepřizpůsobivost cizinců nebo nesnášenlivost občanů města vůči nim. ■